

PROGRAM RATOWNICTWA I OBRONY CYWILNEJ W PUBLICZNEJ SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 6

PROGRAM RATOWNICTWA I OBRONY CYWILNEJ DLA KLAS I-III PSP

CEL OGÓLNY:

- Przygotowanie uczniów do rozpoznawania zagrożeń oraz do podejmowania odpowiednich działań w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- Nabycie umiejętności niezbędnych przy udzielaniu pierwszej pomocy.
- Wdrażanie do zachowań bezpiecznych na drodze, w czasie zabaw i gier.
- Wdrażanie do ostrożnego posługiwania się niebezpiecznymi narzędziami i środkami.
- Nabycie umiejętności wzywania pogotowia ratunkowego, straży pożarnej i policji.
- Poznanie zasad obowiązujących podczas nawiązywania kontaktów z osobami obcymi.
- Kształtowanie gotowości niesienia pomocy poszkodowanym.

UWAGI DOTYCZĄCE WDRAŻANIA PROGRAMU:

W ramach edukacji wczesnoszkolnej na realizację treści programu przewiduje się w klasie I i II po 5 godzin lekcyjnych w roku szkolnym, natomiast w klasie III sześć godzin lekcyjnych.

PLAN RATOWNICTWA I OBRONY CYWILNEJ W KLASACH I-III PSP

KLASA I

Lp.	Temat	Osiągnięcia uczniów
1	Jak przechodzić przez jezdnię?	Uczeń zna zasady przechodzenia przez jezdnię bez sygnalizacji świetlnej i z sygnalizacją świetlną.
2	Zdarzyło się nieszczęście- wezwij pogotowie ratunkowe!	Uczeń umie ułożyć poszkodowanego w pozycji bezpiecznej, potrafi wezwać pogotowie ratunkowe.
3	Apteczka pierwszej pomocy.	Uczeń zna podstawowe wyposażenie apteczki, rozumie konieczność posiadania apteczki w domu i

		podczas wycieczki.
4	Jazda autobusem.	Uczeń zna zasady wsiadania i wysiadania z autobusu, zna zasady zachowania się w środkach komunikacji.
5	Dlaczego przez jezdnię nie wolno przebiegać?	Uczeń zna zagrożenia spowodowane nagłym wtargnięciem na jezdnię, potrafi bezpiecznie poruszać się na drodze poza miastem.

KLASA II

Lp.	Temat	Osiągnięcia uczniów
1	Postępowanie w nagłych wypadkach.	Uczeń wie, jak pomóc poszkodowanemu z lekkimi obrażeniami.
2	Leki mogą być niebezpieczne.	Uczeń wie, że nie wolno zażywać leków bez porozumienia z dorosłymi, zna zasady postępowania w przypadku zatrucia.
3	Pożar w szkole – próbna ewakuacja.	Uczeń zna zasady postępowania w razie pożaru w szkole.
4	Co robić w przypadku krwotoku?	Uczeń wie, jak należy zachować się w przypadku krwotoku z nosa i małych ran.
5	Nie każdemu wolno ufać.	Uczeń zna zasady obowiązujące podczas nawiązywania kontaktów z nieznanymi osobami

KLASA III

Lp.	Temat	Osiągnięcia uczniów
1	Opatrywanie małych ran.	Uczeń potrafi udzielić pomocy osobie z małą raną.

2	Opatrywanie ran – krwotoki.	Uczeń wie, jak powstrzymać mały krwotok, potrafi wezwać pogotowie ratunkowe.
3	Pierwsza pomoc przy złamaniach.	Uczeń potrafi pomóc poszkodowanemu ze złamaną kończyną, wie jak zachować się w miejscu wypadku.
4	Pożar w mieszkaniu.	Uczeń wie, jak poruszać się w zadymionym pomieszczeniu, zna zasady opuszczania płonącego mieszkania, potrafi wezwać straż pożarną, wie co może wywołać pożar.
5	Rodzaje oparzeń i sposoby zapobiegania im.	Uczeń potrafi udzielić pierwszej pomocy oparzonemu, zna zasady zapobiegania oparzeniom termicznym a przede wszystkim słonecznym.
6	Środki chemiczne trują.	Uczeń zna środki chemiczne w swoim otoczeniu, które mogą spowodować zatrucie, wie jak im zapobiegać oraz jak postępować w przypadku zatrucia środkami chemicznymi.

PROGRAM RATOWNICTWA I OBRONY CYWILNEJ DLA KLAS IV-VIII PSP

CEL GŁÓWNY :

Głównym zadaniem Programu Ratownictwa i Obrony Cywilnej jest przygotowanie do prawidłowego działania i współdziałania w przypadku wystąpienia zagrożeń.

CELE SZCZEGÓŁOWE :

- Poznanie zachowań sprzyjających bezpieczeństwu ludzi i przyrody.
- Kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu.
- Poznawanie zagrożeń cywilizacyjnych oraz nabycie umiejętności właściwego zachowania się w przypadku kontaktu z przedmiotami niebezpiecznymi, toksycznymi, łatwopalnymi, wybuchowymi, niewybuchami i niewypałami.
- Nabycie umiejętności niesienia pierwszej pomocy przy niektórych urazach.

- Kształcenie gotowości niesienia pomocy poszkodowanym.
- Uświadamianie uczniom znaczenia powszechnej samoobrony w tym ochrony cywilnej.
- Umożliwianie uczniom możliwości zdobycia wiedzy o zasadach zachowania się w stanach zagrożenia życia i zdrowia.
- Ukształtowanie w uczniach zachowań bezpiecznych w szkole, domu, na drodze, w czasie nauki i odpoczynku.
- Nabycie przez uczniów umiejętności udzielenia pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.

PLAN RATOWNICTWA I OBRONY CYWILNEJ W KLASACH IV-VIII PSP

Klasa IV

Przedmiot	Treść tematu	Czas w godz. lekcyjnych	Osiągnięcia uczniów
Wychowanie fizyczne Godzina do dyspozycji wychowawcy	PIERWSZA POMOC Dlaczego uczymy się pierwszej pomocy ?	1 1	- zna sytuacje zagrażające życiu, - wie jak należy pomóc poszkodowanemu z lżejszymi obrażeniami.
Wychowanie fizyczne	Zachowanie się w miejscu wypadku.	1	- umie zabezpieczyć miejsce wypadku, - umie ocenić stan poszkodowanego (jest przytomny, oddycha, ma wyczuwalne tętno), - umie ułożyć poszkodowanego w pozycji bezpiecznej.
Wychowanie fizyczne	Apteczka pierwszej pomocy.	1	- zna podstawowe wyposażenie apteczki (samochodowej, wycieczkowej).
Przyroda	WYBRANE ZAGADNIENIA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY LUDNOŚCI Zagrożenia naturalne i cywilizacyjne	1	- potrafi dać przykłady zagrożeń naturalnych i cywilizacyjnych, - potrafi przygotować się do ewakuacji na czas zagrożenia.

Godzina do dyspozycji wychowawcy	Postępowanie przy kontaktach z materiałami niewiadomego pochodzenia i działania.	1	- wie jak zachować się i postępować w przypadku niewypałów, niewybuchów, materiałów toksycznych.
----------------------------------	--	---	--

Klasa V

Przedmiot	Treść tematu	Czas w godz. lekcyjnych	Osiągnięcia uczniów
Wychowanie fizyczne	PIERWSZA POMOC Pierwsza pomoc przy krwotokach i małych ranach.	1	- wie jak powstrzymać krwotok, - wie jak opatrzyć ranę.
Wychowanie fizyczne	Pierwsza pomoc przy złamaniach.	1	- umie rozpoznać złamanie, - potrafi unieruchomić kończynę górną i dolną.
Wychowanie fizyczne	Pierwsza pomoc przy zatruciach.	1	- potrafi wymienić dwa rodzaje zatrucia, - umie udzielić pierwszej pomocy w przypadku zatrucia.
Przyroda Godzina do dyspozycji wychowawcy	WYBRANE ZAGADNIENIA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY LUDNOŚCI Ochrona przed zagrożeniami naturalnymi.	1 1	- wie jak zachować się w razie powodzi, pożaru, ataku zimy.
Przyroda	Sposoby zapobiegania i ochrony przed zagrożeniami cywilizacyjnymi.	1	- wie co robić podczas wypadku z udziałem (TSP) toksycznych środków przemysłowych, - wie jak przygotować się do ochrony przed skażeniami i zakażeniami

Klasa VI

Przedmiot	Treść tematu	Czas w godz. lekcyjnych	Osiągnięcia uczniów
------------------	---------------------	--------------------------------	----------------------------

Wychowanie fizyczne	PIERWSZA POMOC Pomoc przy odmrożeniach.	1	<ul style="list-style-type: none"> - wie jak rozpoznać odmrożenie - potrafi udzielić pomocy poszkodowanemu z odmrożeniami.
Wychowanie fizyczne	Pierwsza pomoc przy oparzeniach chemicznych.	1	<ul style="list-style-type: none"> - wie jak postąpić z osobą poparzoną substancją chemiczną.
Wychowanie fizyczne	Pomoc przy oparzeniach wysoką temperaturą.	1	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi udzielić pomocy poparzonemu gorącą cieczą.
Godzina do dyspozycji wychowawcy	WYBRANE ZAGADNIENIA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY LUDNOŚCI Rodzaje alarmów obowiązujące w szkole i mieście.	2	<ul style="list-style-type: none"> - zna zasady postępowania w przypadku alarmu przeciwpożarowego i innych, - potrafi rozróżnić przynajmniej dwa rodzaje alarmów.

KLASA VII

Przedmiot	Treść tematu	Czas w godz. lekcyjnych	Osiągnięcia uczniów
Godzina do dyspozycji wychowawcy	Ochrona przed skutkami powodzi, pożaru i innych zagrożeń.	1	<ul style="list-style-type: none"> – Wyjaśnić cechy współczesnych zagrożeń; – Wymienić organy odpowiedzialne za zapobieganie klęskom żywiołowym oraz ich zadania; – Omówić zasady postępowania ludności w sytuacjach zagrożeń; – Uzasadnić potrzebę ewakuacji ludności z terenów zagrożonych; – Omówić zasady opieki nad ludnością podczas ewakuacji; – Scharakteryzować prawa i obowiązki ewakuowanych.
Geografia	Ochrona przed skutkami	1	<ul style="list-style-type: none"> – Wyjaśnić potrzebę obserwacji

	powodzi, pożaru i innych zagrożeń.		<p>stanu wód, urządzeń hydrotechnicznych i melioracyjnych, zawodzeń i zatorów;</p> <ul style="list-style-type: none"> – Scharakteryzować sposoby ochrony budynków, mostów, śluz i innych urządzeń ochrony; – Uzasadnić właściwe zachowanie się podczas powodzi i innych zagrożeń; – Scharakteryzować zagrożenia pożarowe w szkole, domu i najbliższej okolicy; – Uzasadnić konieczność przestrzegania zasad bezpieczeństwa własnego i innych ludzi podczas zagrożeń;
Wychowanie fizyczne	Bezpieczeństwo i pierwsza pomoc	2	<ul style="list-style-type: none"> – Uzasadnić znaczenie udzielania pierwszej pomocy; – Ocenić zdarzenie wypadkowe; – Potrafić wezwać odpowiednią pomoc; – Zabezpieczyć miejsce wypadku drogowego;
Wychowanie fizyczne	Bezpieczeństwo i pierwsza pomoc	2	<ul style="list-style-type: none"> – Wyciągnąć poszkodowanego ze strefy zagrożonej; – Rozpoznać stan poszkodowanego; – Ułożyć poszkodowanego w pozycji bezpiecznej

KLASA VIII

Przedmiot	Treść tematu	Czas w godz. lekcyjnych	Osiągnięcia uczniów
Edukacja dla bezpieczeństwa	Wypadki i katastrofy	1	<ul style="list-style-type: none"> – Przyczyny tragicznych zdarzeń kryzysowych(katastrofy: komunikacyjne, budowlane, przemysłowe);

			<ul style="list-style-type: none"> – Algorytm postępowania w sytuacji wystąpienia katastrofalnych zagrożeń;
Edukacja dla bezpieczeństwa	Zagrożenia życia i zdrowia w czasie pokoju	1	<ul style="list-style-type: none"> – Wyjaśnia znaczenie terminu „sytuacja kryzysowa” – Wymienia i omawia najczęstsze zagrożenia zdrowia i życia na skutek powodzi, pożaru, huraganu i innych sytuacji kryzysowych zagrażających lokalnej społeczności ; – Wymienia instytucje zajmujące się zarządzaniem kryzysowym;
Edukacja dla bezpieczeństwa	Zasady zachowania się po ogłoszeniu alarmu	1	<ul style="list-style-type: none"> – Zasady postępowania po ogłoszeniu alarmu (także po ogłoszeniu alarmu w szkole) – sygnały, praktyczne sposoby ogłaszania alarmu ; – Odpowiedzialność karna i moralna za nieuzasadnione działania; – Ewakuacja szkoły zgodnie z odpowiednią procedurą z udziałem obserwatorów (strażaków) z Państwowej Straży Pożarnej; – Sposoby przeciwdziałania panice procedura.
Chemia	Środki trujące	1	<ul style="list-style-type: none"> – Rodzaje środków trujących – Działanie środków trujących – Oznakowanie środków trujących – Warunki bezpiecznego stosowania – Udzielanie pierwszej pomocy osoby skażonej – Zabezpieczenie środków trujących
Edukacja dla bezpieczeństwa	Wpływ substancji promieniotwórczych na ludzi,	1	<ul style="list-style-type: none"> – Omawia wpływ substancji promieniotwórczych na ludzi,

	zwierzęta , żywność i wodę.		<p>zwierzęta, żywność i wodę;</p> <ul style="list-style-type: none"> – Podaje wysokość dawki promieniowania, która wywołuje typowe objawy choroby popromiennej ; – Podaje przykłady wykorzystania promieniotwórczości w służbie ludzkości ; – Wyjaśnia, na czym polegają zabiegi sanitarne i zabiegi specjalne; – Podaje nazwy instytucji w Polsce, w ramach których działają służby monitorujące poziom radiacji;
Edukacja dla bezpieczeństwa	Oznakowanie substancji toksycznych.	1	<ul style="list-style-type: none"> – Wyjaśnia znaczenie terminu „piktogram”; – Wymienia rodzaje oznakowań substancji toksycznych i miejsca ich ekspozycji ; – Rozpoznaje znaki substancji toksycznych na pojazdach i budowlach; – Proponuje działania chroniące ludzi przed działaniem substancji szkodliwych ;
Biologia	Bezpieczeństwo i pierwsza pomoc.	1	<ul style="list-style-type: none"> – Udzielić pomocy i wykonać sztuczne oddychanie; – Uzasadnić wykorzystanie resuscytacji krążeniowo – oddechowej; – Wykonać samodzielnie resuscytację; – Wykonać kroki ratownicze związane z tamowaniem krwotoku; – Znać zasady postępowania aseptycznego;
Edukacja dla	Łańcuch przeżycia. System	1	<ul style="list-style-type: none"> – Wymienia kolejne ogniwa łańcucha przeżycia; omawia

bezpieczeństwa	ratownictwa w Polsce.		<p>ich znaczenie ;</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wyjaśnia, jak działa w Polsce system ratowniczy; – Wymienia numery alarmowe i omawia; – Właściwy sposób wzywania pomocy ; – Omawia zasady postępowania wyjaśnia, na czym polega resuscytacja krążeniowo-oddechowa ; – Rozpoznaje stan osoby poszkodowanej; – Prawidłowo bada jej oddech (na manekinie); – Wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej; – Układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej; – Wykonuje samodzielnie resuscytację krążeniowo-oddechową u dorosłych i dzieci (na manekinach); – Wyjaśnia, na czym polega pomoc ratownicza w zadławieniu; – Wyjaśnia, do czego służy automatyczny defibrylator zewnętrzny, na czym polega jego działanie i gdzie powinien się znajdować;
Wiedza o społeczeństwie	Główne zadania i organizacja sił oraz środków ochrony cywilnej w czasie pokoju.	1	<ul style="list-style-type: none"> – Wymienić podstawy prawne funkcjonowania OC; – Sklasyfikować podstawowe zadania OC;
Wiedza o społeczeństwie	Powszechny obowiązek ochrony	1	<ul style="list-style-type: none"> – Wymienić obowiązki obywateli w zakresie obrony cywilnej wynikające z zobowiązujących przepisów prawa;

Wiedza o społeczeństwie	Formacje obrony cywilnej.	1	<ul style="list-style-type: none"> – Przedstawić organizacje OC na poszczególnych szczeblach administracji państwowej i jej zadania; – Wymienić obowiązki i uprawnienia organów państwowych , samorządowych, podmiotów gospodarczych oraz organizacji społecznych spełniane w ramach OC.
Zajęcia artystyczne	Katastrofy drogowe i kolejowe- zasady zachowania się.	1	<ul style="list-style-type: none"> – Wyjaśnić przyczyny powstawania wypadków i katastrof komunikacyjnych; – Omówić zasady zachowania się podczas katastrof i wypadków; – Uzasadnić potrzebę zabezpieczenia ofiar wypadku; – Wyjaśnić zasady postępowania związane z wyszukiwaniem i wynoszeniem ofiar z zagrożonych miejsc;
Wiedza o społeczeństwie	Ostrzeganie i alarmowanie ludności o zagrożeniach	1	<ul style="list-style-type: none"> – Zdefiniować i rozpoznać rodzaje alarmów i sygnałów alarmowych ; – Uzasadnić obowiązki ludności po ogłoszeniu alarmu ; – Scharakteryzować zasady zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu;